

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی گناباد

(Course Plan)

گروه فراگیر: دانشجویان کارشناسی علوم آزمایشگاهی

نام استاد: دکتر محمدرضا منصوریان

پیشنیا: اصول ایمنی و حفاظت در آزمایشگاه

عنوان درس: اصول مدیریت و قوانین آزمایشگاه

نیمسال: دوم ۱۴۰۰-۱۳۹۹

تعداد واحد: ۱ واحد (نظری)

هدف کلی درس: آشنایی با کلیات، عناصر و وظایف مدیریت و قوانین حرفه ای آزمایشگاههای بالینی

اهداف ویژه:

از دانشجویان محترم انتظار می رود که در پایان این درس بتوانند:

- دوره ها و نظریه های مدیریت و نظریه سیستمی را توضیح داده، اهمیت نظام گرایی را برای مدیران آزمایشگاه های بالینی تبیین نمایند.
- مراحل مختلف فرآیند مدیریت را توضیح داده، وظایف مدیران را در هر مرحله از فرآیند مدیریت تشریح، اصول برنامه ریزی و انواع برنامه ریزی استراتژیک، تاکتیکال و عملیاتی را توضیح دهند.
- عناصر و وظایف مدیریت شامل: سازماندهی، کارگزینی، هماهنگی، هدایت و راهنمایی و قدرت و اختیار، مدیریت، رهبری و تولید و کاربرد آنها را در اداره آزمایشگاه های بالینی شرح دهند.
- اصول و مبانی مدیریت بر مبنای هدف، تصمیم گیری، مشکل گشایی و مدیریت بحران را توضیح داده کاربرد آن را در مدیریت آزمایشگاه های بالینی ذکر کنند.
- انواع و الگوها و موانع ارتباطی و روش های بهبود آن را بر شمرده، اهمیت و اصول مدیریت سیستم اطلاعات و اطلاع رسانی در آزمایشگاه های بالینی را توضیح دهند.
- سطوح مختلف مدیریت و وظایف آنها را در آزمایشگاه های بالینی تشریح نموده، تمرکز و عدم تمرکز، قدرت، اختیار و مسئولیت، صف و ستاد و رفتار سازمانی مناسب را با تاکید بر بهسازی و آموزش های توجیهی و مستمر همکاران تبیین نمایند.
- مفاهیم نظارت و کنترل را با ذکر مثالی در مدیریت و خدمات آزمایشگاه های بالینی مقایسه کرده، اصول و انواع ارزشیابی و اعتباربخشی را با تاکید بر نقش مدیریت و کارکنان آزمایشگاه های بالینی در آنها شرح دهند.
- مسئولیت های قانونی مدیریت و کارکنان آزمایشگاه های بالینی و لزوم پاسخگویی و انضباط شغلی و ثبت وقایع را با رعایت موازین اخلاق حرفه ای شرح داده، مفاهیم بودجه و هزینه را در فرآیند تامین مالی، تجهیزات و تکنولوژی تبیین نمایند.
- مبانی و اصول تغییر و تحول در جهت ارتقاء مستمر کیفیت خدمات آزمایشگاه های بالینی با تاکید بر استانداردها و بهبود کارایی و اثربخشی را توضیح دهند.

((جدول طراحی پیشگام تدریس))

جلسه	موضوع	اهداف جلسات
اول	معارفه - ارزشیابی آغازین - تبیین انتظارات کلیات، مفاهیم و تئوری های مدیریت (ارزشیابی تشخیصی)	برقراری ارتباط - اطمینان از داشتن پیش نیازها - جایابی - تعیین اهداف در پایان این جلسه از دانشجویان انتظار می رود که: ۱- دوره ها و نظریه های مدیریت و نظریه سیستمی را توضیح دهند. ۲- اهمیت نظام گرایی را برای مدیران آزمایشگاه های بالینی تبیین نمایند.
دوم	فرآیند مدیریت و برنامه ریزی	۱- مراحل مختلف فرآیند مدیریت را توضیح داده و وظایف مدیران را در هر مرحله از فرآیند مدیریت تشریح نمایند. ۲- اصول برنامه ریزی و انواع برنامه ریزی استراتژیک، تاکتیکال و عملیاتی را توضیح دهند.
سوم	عناصر و وظایف مدیریت	۱- عناصر و وظایف مدیریت شامل: سازماندهی، کارگزینی، هماهنگی، هدایت و راهنمایی و قدرت و اختیار، مدیریت، رهبری و تولید را توضیح دهند. ۲- کاربرد عناصر و وظایف مدیریت را در اداره آزمایشگاه های بالینی شرح دهند.
چهارم	مدیریت مبتنی بر هدف تصمیم گیری و مشکل گشایی	۱- اصول و مبانی مدیریت بر مبنای هدف، تصمیم گیری، مشکل گشایی و مدیریت بحران را توضیح دهند. ۲- کاربرد - اصول و مبانی مدیریت بر مبنای هدف، تصمیم گیری، مشکل گشایی را در مدیریت آزمایشگاه های بالینی ذکر کنند.
پنجم	ارتباطات و مدیریت سیستم اطلاعات	۱- انواع و الگوها و موانع ارتباطی و روش های بهبود آن را بیان نمایند. ۲- اهمیت و اصول مدیریت سیستم اطلاعات و اطلاع رسانی در آزمایشگاه های بالینی را توضیح دهند.
ششم	مدیریت منابع انسانی و رفتار سازمانی	۱- سطوح مختلف مدیریت و وظایف آنها را در آزمایشگاه های بالینی تشریح نمایند. ۲- تمرکز و عدم تمرکز، قدرت، اختیار و مسئولیت، صف و ستاد و رفتار سازمانی مناسب را با تاکید بر بهسازی و آموزش های توجیهی و مستمر همکاران تبیین نمایند.
هفتم	نظارت، کنترل و ارزشیابی	۱- مفاهیم نظارت و کنترل را با ذکر مثالی در مدیریت و خدمات آزمایشگاه های بالینی مقایسه کنند. ۲- اصول و انواع ارزشیابی و اعتباربخشی را با تاکید بر نقش مدیریت و کارکنان آزمایشگاه های بالینی در آنها شرح دهند.
هشتم	قوانین و مقررات حرفه ای	۱- مسئولیت های قانونی مدیریت و کارکنان آزمایشگاه های بالینی و لزوم پاسخگویی و انضباط شغلی و ثبت وقایع را با رعایت موازین اخلاق حرفه ای شرح دهند. ۲- مفاهیم بودجه و هزینه را در فرآیند تامین مالی، تجهیزات و تکنولوژی تبیین نمایند.
نهم	مدیریت کیفیت و بهره وری	۱- مبانی و اصول تغییر و تحول در جهت ارتقاء مستمر کیفیت خدمات آزمایشگاه های بالینی با تاکید بر استانداردها و بهبود کارایی و اثربخشی را توضیح دهند.
دهم	ارزشیابی تراکمی	تشخیص پیشرفت تحصیلی فراگیران

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی گناباد

روش تدریس : سخنرانی - اکتشافی

الگوی تدریس : پیش سازمان دهنده - حل مسئله (P.B.L)

وظایف و تکالیف دانشجوی :

- ۱- دانشجویان می بایست بطور منظم و راس ساعت مقرر در کلاس درس حاضر باشند.
- ۲- دانشجویان با مطالعه منابع معرفی شده و با آمادگی قبلی مکلف به شرکت فعال در مباحث درسی می باشند.
- ۳- دانشجویان باید نسبت به انجام به موقع تکالیف که در جلسات مختلف داده می شود، اقدام نمایند.

روش ارزشیابی دانشجوی :

ردیف	شرح فعالیت	درصد	نمره
۱	حضور منظم در کلاس درس	۱۰٪	۲
۲	ارائه تکالیف	۲۰٪	۴
	شرکت فعال در مباحث درسی	۱۰٪	۲
۳	آزمون تراکمی (پایانی)	۶۰٪	۱۲
	جمع	۱۰۰٪	۲۰

منابع:

- ۱- ایران نژاد پاریزی ، مهدی . ساسان گهر، پرویز. سازمان و مدیریت از تئوری تا عمل . تهران : موسسه عالی بانکداری ایران. آخرین چاپ.
- ۲- بهشتی. آیت الله سید محمد . مدیریت اسلامی. آخرین چاپ.
- ۳- جاسبی، عبدالله . اصول و مبانی مدیریت. تهران : مرکز انتشارات علمی دانشگاه آزاد اسلامی. آخرین چاپ.
- ۴- جان . ام .برایسون. برنامه ریزی استراتژیک ، مترجم : عباس منوریان ، تهران : مرکز آموزش مدیریت دولتی. آخرین چاپ.
- ۵- جی . ای . کل. تئوری ها و فرآیند مدیریت . ترجمه سهراب خلیلی شورینی ، تهران : مرکز آموزش مدیریت دولتی. آخرین چاپ.
- ۶- ریچارد، ال ، دفت . مبانی تئوری و طراحی سازمان . ترجمه علی پارسائیان و سید محمد اعرابی . تهران : دفتر پژوهشهای فرهنگی. آخرین چاپ.
- ۷- شیمون، ال ، دولان . رندال، اس ، شولر. مدیریت امور کارکنان و منابع انسانی ، مترجم : محمد علی طوسی ، محمد صائبی . تهران : مرکز آموزش مدیریت دولتی
- ۸- طبیبی، سید جمال الدین ، ملکی ، محمد رضا . توسعه مهارتهای رهبری . تهران : سیمای فرهنگ. آخرین چاپ.
- ۹- لامعی ،ابوالفتح. مدیریت جامع کیفیت، اصول، کاربرد. تهران : طب نوین. آخرین چاپ.
- ۱۰- هروآبادی ، شفیقه . مرباغی ، اکرم . مدیریت پرستاری و مامایی ، تهران : علوم پزشکی ایران. آخرین چاپ.
11. Richard A. McPherson, Matthew R. Pincus. Henry's Clinical Diagnosis and Management by Laboratory Methods, 23rd Edition. Pub: Elsevier. 2017.
12. Judith A. O'Brien. Common Problems in Clinical Laboratory Management Pub: McGraw Hill Series. 1999.
13. World Health Organization, Regional Office for the Eastern Mediterranean. (1993). Principles of management of laboratories.health.
14. Richard Winters. Laboratory Management Quality in Laboratory Diagnosis. Carlisle Publishing Services, Demos Medical Pub. 2012.
15. Plsek PE, Greenhalgh T. Complexity science: The challenge of complexity in health care. BMJ: British Medical Journal. 2001;323(7313):625
16. Plsek P, Wilson T. Complexity, leadership, and management in healthcare organizations. BMJ. 2001; 323(15):625-8